SBOROVÝ DOPIS

Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Poděbradech

PROSINEC 2012

Vánoční idylka

Martin FÉR

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva

Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: "Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechen lid.

Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí." A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: "Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení."

Lukášovo evangelium, 2.kapitola

Vánoční atmosféru máme nejspíš spojenou s něžnými Ladovými obrázky zasněžené vesnice, kouřících domků, s vůní purpury. I ta betlémská stáj z podobných obrázků na nás dýchá zvláštním teplem. Zkrátka vánoční idylka. Dárky jsou nakoupeny, povinnosti splněny, sedíme s rodinou kolem vánočního stromku, radujeme se a zpíváme koledy.

Možná nás překvapí, že vánočnímu příběhu, který si o Vánocích připomínáme, je jakákoli idylka nahony vzdálená. Příběh narození Ježíše v Betlémě začíná ve světě vysoké politiky. Objevuje se nesmyslný byrokratický výnos odkudsi z Říma - to si mocnář chce spočítat, kolik poddaných mu

bude platit daně.

Císařské nařízení uvede do pohybu celou říši. A my se najednou ocitáme kdesi na periférii, v Palestině, kde jedna rodina musí kvůli tomu nesmyslnému nařízení cestovat z Nazaréta do Betléma, bratru 80 kilometrů hornatou krajinou. Pěkný nedělní výlet. Nejste-li ovšem zrovna v devátém měsíci a nemusíte cestovat pěšky, případně na oslu (v pořádném vedru), máte-li zajištěné ubytování s nadstandardním pokojem, VIP lékařskou péčí a všude, kam přijdete, vás vítají s otevřenou náručí. Nic z toho tu není. Naopak, když na Marii přijde její chvilka, tak ji nacházíme v jakémsi chlévě, protože jinde se pro ně nenašlo místo. To není ten teplem dýchající chlév z barokních obrázků, ale úplně normální stáj, páchnoucí hnojem a plná baktérií.

No a pak se ještě dozvědí, že toho právě narozeného nemluvněte se jiný mocipán, Herodes, chce zbavit. Takže rychle utéct, s novorozencem v náručí, pěšky, či na oslu...

Dost drsný příběh. Takhle přišel na svět Ježíš. Jistě, objeví se i světlejší chvilky, skončilo to nakonec dobře (pomineme-li Herodovo povraždění betlémských nemluvňátek a skutečnost, že i ten právě narozený skončí později na kříži jako oběť justiční vraždy). Ale jinak je to drsný příběh. Je totiž ze života. Ukazuje křehkost lidství uprostřed drsného světa. Není náhodou, že první, kdo narozeného Ježíše přichází přivítat, jsou pastýři - lidé v tehdejším společenském žebříčku někde hodně hluboko. Ale právě jim je dáno poznat, že tady přichází do světa naděje a záchrana. Že v tomhle dítěti narozeném na okraji, v bídě - vlastně nechtěně - vstupuje do světa sám Bůh.

Stojíme-li o to pochopit smysl Vánoc, pak můžeme začít tím, že budeme spolu s pastýři žasnout nad tím, jak Bůh v narozeném dítěti Ježíši přijímá naše křehké lidství a staví se vedle nás. Jak vstupuje do našich, leckdy dost drsných, příběhů a stojí nám po boku. Můžeme také žasnout nad tím, jakou cenu lidský život získává, když se sám Bůh rozhodl prožít jej spolu s námi. Jakou cenu má život náš i život těch druhých vedle nás. Třeba těch, co žijí v té větší části světa, která si o naší vánoční idylce může nechat jenom zdát. Kéž by nám tohle Boží sestoupení do světa bylo zdrojem naší vánoční radosti. Smíme spolu s pastýři žasnout, divit se a radovat: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, Bůh v nich má zalíbení!

Kalendář

Zveme vás k těmto adventním a vánočním setkáním:

sobota 8.12.
17:00 Adventní koncert - Martinů voices (Vánoční kontrasty)

2. adventní neděle (9.12.)
9:45 Bohoslužby

3. adventní neděle (16.12.)
9:45 Bohoslužby s připomínkou 50. výročí otevření modlitebny
18:00 Benefiční koncert Pěveckého sboru, orchestru a Sboru absolventů Gymnázia Jiřího z Poděbrad pro Diakonii ČCE v Libici nad Cidlinou

4. adventní neděle (23.12.)
9:45 Vánoční divadlo dětí

Štědrý den (24.12.)
16:00 Bohoslužby

Boží hod vánoční (25.12.)
9:45 Bohoslužby s večeří Páně

neděle 30.12.
9:45 Bohoslužby (Emanuel Vejnar)

Pozvánka

Vánoční divadlo – Klopýtání za hvězdou

Srdečně vás zveme na letošní vánoční divadlo, které pro vás připravují děti a mládež. Divadlo se bude hrát v čase bohoslužeb **o 4. adventní neděli 23. prosince, od 9:45** v evangelickém kostele.

Hospodin budoval svůj dům

Josef LOUNEK

Dne 16. prosince 2012 uplyne 50 roků od slavnostního otevření naší modlitebny vybudované přestavbou *„staré fary“* v roce 1962. Modlitbou ji tehdy posvětil a svému účelu odevzdal ThDr. Viktor Hájek, synodní senior Českobratrské církve evangelické.

Už od roku 1912 při tvorbě regulačního plánu pro Poděbrady bylo jasné, že evangelický kostel a další budovy musí ustoupit napřímení stále frekventovanější silnice na Nymburk v úseku Vlašského náměstí. Odpovědná instituce první Československé republiky po provedené revizi převzala toto řešení do svého regulačního plánu. Právě tak komunistická moc po roce 1948 převzala toto řešení do svého směrného plánu. Konec našeho původního kostela byl po mnoha daných a opět odvolávaných termínech stanoven s konečnou platností k 31. 12. 1962.

V roce 1930 zvítězil projekt na komplexní vyřešení stavebního záměru celého areálu sboru ČCE v Poděbradech. Projektoval jej ing. arch. Bohumír Kozák z Prahy a dodnes je uložen v archivu sboru. Pokud by došlo ke komplexní realizaci tohoto záměru, jednotlivé stavby by odpovídaly potřebám sboru a representovaly by jej navenek svým moderním funkcionalistickým slohem. S lítostí musím konstatovat, že z tohoto projektu byla realizována pouze *„nová fara“*. Pro kostel byl položen v roce 1935 pouze základní kámen. Na něm je nyní umístěn keramický kalich a stojí před budovou modlitebny na východní straně k silnici. Proč stavební aktivita sboru nepokračovala, nevím, zjistit to by znamenalo další studium archivních podkladů, což by si vyžádalo mnoho času. Finanční to ale problém tehdy určitě nebyl. V pozdějších letech jsem přišel na zápis v kronice: *“Pykáme nyní za své staré hříchy, za svou někdejší šetrnost, snad až lakotu, pohodlnost, nezájem a neochotu.“*

Teprve v roce 1956 se objevují první známky jednání se státní správou o vybudování nového kostela, ale to vše jako odraz a reakce na stále urgovaný požadavek ze strany státní správy na demolici starého kostela. Je třeba konstatovat, že od té doby probíhají jednání se státní správou o vybudování nového kostela průběžně, někdy s menšími, tu s většími přestávkami, až do roku 1959, kdy je předložen projekt architektů Bareše a Švihálka, jehož nákres (perspektiva) visí na stěně v Ekklésii. Politická moc se takové stavby zalekla, plánovací komise ONV vyškrtla realizaci této stavby až do roku 1963 ze soupisu staveb státem garantovaných a sdělila zástupcům sboru, že uvažovaná stavba není generální opravou, ale investicí (cena GO 885.000 v tehdejší měně), což ji posouvá až někam na konec řady, za stavby důležitější. Ministerstvem kultury a Krajským národním výborem byly stanoveny tyto podmínky generální opravy staré fary:

- shromažďovací místnost bude vestavěna do jižního křídla staré fary, směrem k Labi
- východní křídlo staré fary bude zbouráno
- kostel bude bourán současně
- celá rekonstruovaná stavba nesmí být větší než starý kostel
- vchod nebude z náměstí,
- stavba nesmí svou architekturou připomínat žádnou chrámovou monumentalitu,
- starý kostel a vše, co bude zabráno do veřejného statku, bude vykoupeno,
- stavba má být provizorium cca. na 50 let,
- výstavba bude provedena bez přídělu materiálu,
- podniky socialistického stavebnictví

nemají na takové stavby výrobní kapacity.

Jaký z toho asi měli pocit naši dědové? Jistě si připadali jako v době po vydání Tolerančního patentu po roce 1781. Ale tomu se tehdy říkalo socialistický pokrok.

Znamenalo to nová zdlouhavá jednání, nové a nové projekty, neboť se vždy našla nějaká zásadní chyba. Se stavebním povolením přišla nakonec i podmínka, že se

musí starý kostel zbourat dřív, než započne oprava staré fary. Následovalo odvolání, protože tato podmínka nemohla být splněna. Toto se opakovalo třikrát. Těžká únava a skleslost provázela tuto dobu, která skončila personální výměnou v čele sboru k 31. 12. 1961.

Ta doba přinesla odůvodněné obavy o zánik sboru, neboť informovaní komunisté říkali: *"Nakonec nebudete mít ani tu stodolu!"* Okresní církevní tajemník v té době (29. 12. 1960) upozornil představitele sboru, že: *„Žádný kostel se stavět nebude, ale bude se bourat kostel starý."* Naznačil, že bychom měli vzít za vděk Havířským kostelíčkem, že nám to s katolíkama už projednal. *"Stará fara bude bez náhrady zbořena, z fary nové se stane Ředitelství Lázní. Farní úřad přenesete do domu na Žižkově."* Naznačil, že je mu divné proč představitelé města jednají se sborem v rozporu s touto linií.

Buď chvála Pánu Bohu, že k tomu nikdy nedošlo! Presbyteři však poznali, že již nemají co ztratit. O osobní majetky je připravili komunisté již v padesátých letech a o to poslední, o vnitřní svobodu, o tu se připravit nedají. *„Od milosrdenství Božího, říkali, nás nikdo a nic nemůže odtrhnout. To může jenom každý sám! Odtrhnout se od toho prsu života, znamená živořit."* Poznali, že společenství spoluvěřících kolem Ježíše Krista je nese. V tomto poznání došlo k tak mohutnému vzepětí duchovních i fyzických sil u mnoha členů sboru, že si při dalších jednáních se státní správou vydobyli takový respekt, že s nimi bylo vážně a nakonec i korektně jednáno, což přineslo výsledek ve stavebním povolení za přijatelných podmínek ze dne 15. 4. 1962.

Neváhali a ihned se pustili do díla. Kronikář o tom píše: *„Každý, jehož duch byl probuzen Bohem, se zúčastňuje na Božím díle. Představitelé sboru a církve faráři i laici, měšťané i venkované muži i ženy. Všechny nás povzbudí a posílí, když vidíme na úpravě naší modlitebny muže i ženy z měst i z venkova, někoho z bratrské církve, bratry z jiných církví a jednot, všechny nás těší, když mezi nás přijdou bratři faráři z druhých sborů, z celého seniorátu. Radujeme se z pomoci, kterou přispívá celá církev ke zdárnému budování Božího stánku. Stůjme při sobě, z města i venkova, muži i ženy, zlatníci i zedníci, kazatelé i laici. Pracujme při sobě, abychom dělali dílo Boží. Pak teprve to bude v pravdě Boží dům!"*

„Můžeme s radostí pozorovati, jak další a další bratří a sestry se připojují k práci na budování nové modlitebny. Ti, kteří nemohou pomáhat rukama, podporují stavbu peněžními dary. Přemnozí, zúčastňují se obojím: prací i dary. Celou stavbu provázejí nepředstavitelné obtíže materiální, i kvalifikované síly scházejí. To vyžaduje krajní trpělivost těch, jímž bylo dílo svěřeno. Jen vědomí, že nestavíme dílo své a pro sebe – jen „radost Hospodinova" je síla těch, kteří stavějí!"

Celé úsilí vrcholí v listopadu a na počátku prosince 1962. Všichni upírali své oči k datu 16. 12. Stihneme to? Nakonec i tento den naplnili děkovnými zpěvy, modlitbami, žehnáním, básněmi a vzpomínkami. Oslavovala s námi v duchu opravdu celá církev, nejen evangelická. Byla to radost nad obrovským vítězstvím, neboť *"Hospodin potřel nepřátele své a budoval svůj dům mezi námi"*. Co na tom, že z venku nenese atributy katedrál, uvnitř je však položen na drahokamech. Kdo je vnímavý, objeví je i dnes. A tak Hospodin potichu, bez hlučné reklamy, buduje svou katedrálu v našich srdcích dodnes!

Tenkrát mi bylo 16 roků, stál jsem obyčejně po boku svého tatínka a téměř denně, po celý rok jsme na přestavbě fary v modlitebnu pracovali. Začínalo se odpoledne, jak kdo mohl, končilo se pozdě večer. Nijak nám to ani na obtíž nepřišlo. Kdykoli vstupuji do modlitebny, cítím tu zvláštní atmosféru vzájemnosti, která mezi budovateli tenkrát žila – a pokoru. Pokoru před Bohem, který neopouští své děti, ani dílo svých rukou. Co vybudoval, neopustí ani ve vzdálené budoucnosti. V tom mějme naději, naději nového života.

Nikdo z tehdejších presbyterů není mezi námi. Všichni již zemřeli. Na jejich památku připojuji k této vzpomínce jejich seznam. Ne, že by postavili modlitebnu pouze oni, řešili však všechny starosti a problémy z první ruky a mnozí z nich byli ostatním velkým příkladem: Marie Čejková, vikářka, Jaroslav Hampl, kurátor a seniorátní kurátor, Václav Bezděčný, Bohuslava Čejková, Václav Dobiáš, Václav Douša, Jaroslav Fajman, Jaroslav Havlíček, František Horyna, Josef Kneř, Marie Kušková, Josef Lounek, Emil Menšík, Jaroslav Peřina, Jan Polnický, Ladislav Ruml, Miloslava Rumlová, Zdenka Svobodová, Josef Cyrus, František Soukup, Antonín Zlámaný, Václav Hofman, Josef Gabriel, František Douša a Václav Třešňák. Jistě, na stavbě se podílelo mnoho dalších bratří a sester, ale všechny je zde vyjmenovat je mimo schopnost mé paměti.

Pozvánka

Připomínka 50. výročí otevření modlitebny

Po bohoslužbách **16. prosince** zveme k posezení při čaji a kávě, kdy si toto výročí krátce připomeneme. Bude možnost nahlédnout do sborové kroniky a archivních fotografií. Zároveň prosíme, pokud doma nějaké dobové materiály (fotografie, paměti atd.) máte, dejte nám to prosím vědět nebo je rovnou přineste s sebou.

Stalo se (září – listopad)

- 8. září proběhla jubilejní desátá Polabská evangelická pouť. Celkem přišla více než stovka návštěvníků. Během interaktivní přednášky pro dospělé na téma výchovy a mezigeneračních vztahů (Ivan Ryšavý) byl připraven program pro děti (díky seniorátnímu odboru mládeže) a odpoledne divadlo pro všechny (Staré a nové příběhy barona Prášila v podání Bilbo compagnie)
- V prostorách sborového sálu Ekklésia uspořádalo Město Poděbrady výstavu "Anna Franková - odkaz pro současnost". Vernisáž výstavy proběhla po odhalení desky se jmény židovských spoluobčanů deportovaných za války do koncentračních táborů. Výstavu si během měsíce září prohlédlo bezpočet návštěvníků a žáci místních škol.
- Od konce září se v místnosti za kostelem scházejí maminky s malými dětmi, vždy ve čtvrtek od 8.30. Díky patří Míle Hofmanové, která setkávání organizuje. Setkání je otevřené a je možné se kdykoli zapojit.
- Začali se také scházet konfirmandi. Půjde-li vše dobře, konfirmace proběhne do dvou let.
- Brigády na farní zahradě a ve sborové kuchyňce se zúčastnilo více jak 15 lidí. Společně vyčistili část zahrady, rozebrali starý komín modlitebny, uklidili sborovou kuchyňku a sklep pod farou.
- Náš sbor navštívilo asi 20 členů sboru v Horní Čermné. Byli s námi při bohoslužbách i při kávě po nich. Objevil se nápad, že bychom mohli podobnou výpravu také uspořádat.
- Mládež se staršími dětmi se v říjnu vypravila na společný víkend do Svratouchu. Hrály se hry, mluvilo se o Rút, zpívalo se, chodilo na procházky a běželo na vlak.
- U příležitosti dne reformace (31. října) byl promítán film "Luther" v premiéře na kavárničce, posléze večer.
- Proběhl Sjezd mládeže v Šumperku, seniorátní dny mládeže na Mělníce, konvent v Libiši. Všech akcí jsme se (v různých sestavách) zúčastnili.
- 4. listopadu jsme měli sborový den. Hostem byl jihlavský farář Jan Keřkovský, který dopoledne kázal a po společném obědě mluvil na téma "Jak Bůh vstupuje do našich životů". Byl to příjemně strávený den.
- Do kostela se někdo pokusil neúspěšně vloupat. Rozbil přitom zámek u dveří a okno. Strážci veřejného pořádku jej obratem zadrželi.
- Do modlitebny byla (konečně) objednána tabule na písně.
- Kavárnička má otevřeno v zimním období každé pondělí od 14 hodin. Nebojte se požádat o odvoz autem, pokud už vám nohy tolik neslouží. Rádi mezi sebou uvidíme i nové účastníky. Židlí, hrnků a zpěvníků máme dostatek!
- Poslední listopadovou neděli byl pokřtěn Lukáš Kučík a o první adventní bude pokřtěn Vladislav Richter. Na křest se připravují další dva dospělí.

Další informace jsou na sborovém webu: http://podebrady.evangnet.cz.

Kvíz – Co víte o adventu?

1. Co znamená slovo "advent"?
(a) příchod (b) Vánoce (c) vyvedení
(e) záchrana (f) půst (g) příprava

2. Co symbolizují čtyři hořící svíce na adventním věnci?
(a) 40 dní Ježíšova půstu (b) 40 let putování Izraelců pouští (c) 4 adventní neděle
(d) počet roků Ježíšova působení

3. Která významná novozákonní postava se připomíná v adventním období?
(a) apoštol Petr (b) apoštol Pavel
(c) Jan Křtitel (d) Herodes

4. Které biblické texty se v adventu převážně připomínají?
(a) žalmy (b) starozákonní proroctví o příchodu Mesiáše (c) příběh o Abrahamovi
(d) příběhy o vyvedení z Egypta

5. Která barva patří k adventnímu období? Proč?
(a) bílá - je to barva radosti a vzkříšení
(b) zelená - barva růstu Božího království
(c) fialová - barva půstu a pokání
(d) červená - barva Ducha svatého

6. Která je největší slavnost v církevním roce?
(a) Boží hod vánoční (b) Boží hod velikonoční
(c) svatodušní neděle (d) letnice
(e) Štědrý den

7. Kdy začíná církevní rok?
(a) první nedělí adventní (b) 1.ledna (c) o Velikonocích (d) o letnicích

8. Kdo řekl Marii: "Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou"?
(a) Josef (b) Gabriel (c) Alžběta (d) Bůh (e) pastýři

9. Kdo a komu řekl: "Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého"?
(a) Josef Marii (b) Gabriel Marii (c) Alžběta Marii (d) Bůh Alžbětě (e) pastýři Marii

10. Který prorok je podle Nového zákona povolán "Připravit cestu Páně"?
(a) Izajáš (b) Jeremjáš (c) Nátan (d) Ezechiel
(e) Jan Křtitel (f) Elijáš

11. K čemu vyzýval Jan Křtitel?
(a) k pokání a obrácení (b) k půstu (c) k poctivé práci (d) odchodu do kláštera

12. Kde Jan Křtitel křtil?
(a) u Jordánu (b) v Jeruzalémě (c) v Betlémě
(d) v Galileji (e) v Egyptě

13. Izraelci čekali na Mesiáše. Na koho čekají křesťané dnes?
(a) na druhý Kristův příchod v slávě (b) už na nic (c) na poslední soud (d) na slevu v obchodě

14. Vánoce jsou svátky čeho?
(a) pohody (b) dárků (c) narození Ježíše Krista (d) štěstí a pokoje (e) ukřižování Ježíše Krista

15. Kdy je hlavní vánoční svátek? Jak se jmenuje?
(a) 1.adventní neděle 28.11 (b) Boží hod vánoční 25.12 (c) Štěpána mučedníka 26.12
(d) Štědrý den 24.12

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3c, 4b, 5c, 6b, 7a, 8b, 9c, 10e, 11a, 12a, 13a, 14c, 15b

Další on-line biblické kvízy na stránkách **www.biblehrou.cz**

Pozvánka

Lednová ekumenická setkání

Bývalo tradicí setkávat se spolu s členy ostatních poděbradských církví při bohoslužbách na Nový rok. Pro příští rok jsme s ostatními poděbradskými bratry kazateli a sestrou farářkou zkusili tradici trochu "aktualizovat". Rádi bychom, aby ekumenická setkání byla možností, jak se víc seznámit s ostatními sbory a farnostmi. Proto jsme se rozhodli uspořádat dokonce tři takováto setkání, s tím, že první část bude bohoslužebná (kázat bude host) a ve druhé části se při čaji a kávě krátce představí hostující sbor. Tématem těchto úterních setkání budou víra, naděje a láska.

Jste srdečně zváni.

- **8. ledna v 18:30**
  Českobratrská církev evangelická
  (káže Tomáš Mojžíš)
- **15. ledna v 18:30**
  Církev římskokatolická
  (káže s. Benešová)
- **22. ledna v 18:30**
  Církev bratrská
  (káže Vít Vurst)

adresa: Českobratrská církev evangelická
Husova 141
Poděbrady, 290 01
telefon: 325-612-638
mobil: 721-832-383
email: podebrady@evangnet.cz
web: http://podebrady.evangnet.cz
účet: 2400286385/2010 (FIO Kolín)

adresát: